Fel de fel

5000 paşi pe oră!

Cu ajutorul unui podometru s'a stabilit că vânzătoarele din unele magazine parcurg în general în cele 8 ore de serviciu o distanţă aproximativă de 20 kilometri, adică între 2700 până la 5000 paşi pe oră, sau ceeace revine cam un pas pe secundă. O laborantă face pe oră între 564-1146 paşi, celelalte ocupaţii feminine — recunoscute în general ca obositoare — ca de pildă în cazul gospodinei, spălătoresei, coafezei şi bucătăresei, urmând la mare distanţă.

Unde e localizat simţul foamei?

E o părere greşită că senzaţia de foame trebue să vină negreşit din stomah, căci sediul acestui simţ este mai degrabă în partea superioară a esofagului. Aceasta se poate dovedi foarte limpede dacă gura şi esofagul unui om sunt făcute insensibile prin cocaină. In astfel de cazuri, foamea dispare imediat, oricât de chinuitoare ar fi fost înainte. In legătură cu aceasta e interesant de menţionat că de pildă indienii din Peru mestecă, în timpurile de foame sau când fac lungi şi îndelungate marşuri în munţi, aşa numita „Kokada", care nu este altceva decât un amestec de frunze ale arbustului Koka, din care se extrage cocaina.

Un sacrificiu ciudat

După un vechiu obiceiu, văduvele hotentoţilor îşi amputează şi astăzi degetul cel mic, dacă vrea să se recăsătorească. Degetul este sacrificat spiritului primului soţ, care, după credinţa negrilor, se linişteşte datorită acestui sacrificiu şi nu mai prezintă nici un fel de pericol pentru noua căsătorie. Amputarea degetului se face cu o deosebită iscusinţă.

Gladiolele conţin vitamina C.

S'a constatat mai de mult că frunzele gladiolelor conţin vitamina C şi anume cele roşii în mai mare cantitate decât cele albe sua galbene. In baza acestor constatări grădina botanică din Riga a început să cultive încă din anul 1938 mai multe sute de specii de gladiole din a căror încrucişare să se poată apoi cultiva o specie care conţine o considerabilă cantitate de vitamine C. Chiar în această toamnă laboratorul special amenajat pentru acest scop va începe cu experienţele şi cercetările asupra conţinutului de vitamine în nouile specii de gladiole.

In căutarea unei comori

Un grup de elevi de liceu din localitatea Nakskov depe insula daneză Laaland s'a hotărât să întreprindă sub conducerea unor experţi ai muzeului naţional săpături pe insula castelului din fiordul Nakskov. In popor circulă legenda că sub dărâmăturile vechiului castel regal se află îngropată o comoară de peste o tonă aur. Domneşte o oarecare încordare dacă această comoară există într'adevăr şi dacă va fi posibil să fie desgropată. In ultimile săptămâni elevii au făcut un curs de instruire pentru a fi pregătiţi din punct de vedere practic şi ştiinţific pentru aceste săpături. La timpul oportun postul de radio danez va informa opinia publică relativ la rezultatul obţinut în urma săpăturilor întreprinse.

Trăesc în smoală clocotită?

Un explorator davosian d. dr Spengler ocupându-se cu cercetări în minele africane a descoperit în pompele care scoteau la suprafaţă smoală clocotită vietăţi izolate. Astfel toate teoriile care au ca bază a sterilităţii influenţa căldurii şi după cari dela creearea pământului nici o vietate nu poate supravieţui unei temperaturi de peste 100 grade, au fost răsturnate, deoarece aceste vietăţi suportă fără nici o greutate o temperatură de 2—300 grade Celsius.

Făcându-se cercetări ulterioare s'a stabilit că într'adevăr aceste vietăţi trăesc în acest fluid extrem de fierbinte ce provine din interiorul pământului. In această căldură extraordinară micile vietăţi se simt extrem de bine.

Nu se ştie însă deocamdată care este scopul existenţei lor, sensul vieţuirii lor în această smoală clocotindă şi pentru care motive ele şi-au ales tocmai acest mediu.

PRIETENIE...

Cu manuţele ei mici, fetiţa din fotografie ar vrea să strângă la piept pe cele două prietene: pisica şi găinuşa, cari aşteaptă, şi ele, fără sfială, sărutul drăgălaşei lor tovarăşe de joacă !...

PERFORMANŢ ELE ALBINEI

Toată lumea vorbeşte de vrednicia albinei, dar puţini ştiu, în fond, cât de mare e munca acestor mici vieţuitoare.

Iată câteva precizări: Pentru a aduna un kilogram de miere, albina are nevoie de 22.500 ore de lucru. Albina se duce în timp de un minut cam la 10 flori şi la fiecare sbor lipseşte dela stup cam 10 minute, deci în acest timp se opreşte cam la 100 flori. Dacă calculăm în medie 6 ore de lucru, însemnează că albina face cam 40 sboruri şi vizitează 4000 flori pe zi. Ea nu adună nectarul numai de pe florile din apropierea stupului, ci sboară chiar şi mai departe în împrejurimi. Prin coloarea albinelor s'a constatat că ele sboară destul de des pe o rază de cca. 3 km.

Nectarul cules de pe flori este transformat de miile de albine. De pe o floare albina culege cam 0,02 miligrame nectar, deci pe zi 80 miligrame. Pentru a produce 1 kg. miere este nevoe cam de 3 kg. nectar care se culege în 3750 zile de lucru, sau ceeace însemnează că pentru 1 kg. miere este nevoie de 22.500 ore de lucru.

Un pacient cu 3257 reţete

In anul 1897 a murit pe Riviera un rentier vienez în testamentul căruia se afla şi un pachet cu inscripţia „Scumpa mea viaţă". Pachetul era adresat unei rude de a lui un medic vienez. In pachet se aflau 3257 de reţete prescrise de medici de toate naţiile printre cari şi mulţi medici cu renume mondial. Toate aceste reţete — după cum reiese din stampilele farmaciilor — au fost într'adevăr executate şi plătite.

Un tunel într'un copac

In Sierra Nevada există un soi de chiparoşi cari ating o înălţime de 130 şi o grosime de patru până la şase metri. Cu ocazia construcţiei unei şosele, pentru a nu doborî un asemenea chiparos care se afla în cale s'a săpat în el un tunel. Chiparosul a suportat foarte bine această operaţie.

Aripa ţânţarului pe cântar

Acum câtva timp savanţii au construit un cântar atât de fin încât cu ajutorul lui se poate stabili chiar şi greutatea unei aripi de ţânar. Ne putem imagina cât de mică este această greutate dacă avem în vedere că 33.000 de aripi de ţânţari cântăresc abia un gram. Presiunea razelor solare asupra unei suprafeţe de un centimetru pătrat este egală cu a zecea parte dintr'un miligram. Cu acest cântar foarte fin se poate măsura chiar şi această mică presiune. După o muncă îngrijită s'a reuşit să se coboare limita interioară a greutăţii cântăribile la 0,0005 gr. Acest mic cântar joacă un rol important mai ales în medicină şi chimie.

Copaci cari nu fac umbră

Copacii de eucalypt care ajung până la o înălţime de 160 metri nu aruncă umbră decât cu trunchiul lor de oarece frunzele nu se întorc niciodată cu faţa la soare, ci numai cu muchia. Astfel coroana eucalyptului nu face nici o umbră.

O vioară „Amati" pentru 12 franci

La Neuenburg, capitala cantonului elveţian cu acelaş nume, s'a descoperit o vioară veche de o valoare extraordinară. Un muzicant de mâna a doua a cumpărat-o pentru 12 franci elveţieni, deşi vioara reprezintă o valoare de cel puţin 50.000 franci. Ajuns acasă a făcut descoperirea că este vorba de o vioară construită de celebrul Amati din Cremona. Om cinstit, cumpărătorul a restituit-o proprietarului, care însă i-a dăruit-o pe preţul iniţial de 12 franci, ca răsplată a cinstei arătate.

Curiozitate pedepsită

Locuitorii de pe o mică insulă olandeză, plictisiţi de curiozitatea nestăpânită şi de pălăvrăgeala de acelaş calibru ale unei funcţionare de la Oficiul Poştal, au adresat numeroase plângeri administraţiei Poştelor cerând mutarea funcţionarei, fără ca cererea lor să fie satisfăcută. Atunci insularii au recurs la o idee ingenioasă: au început să-şi trimită unul altuia prin poştă pachete grele încărcate cu bolovani, operaţiune contra căreia nu se putea face nimic fiindcă coletele erau francate în regulă. Ne mai putând căra toată ziua aceste pachete, care constitua o muncă cu adevărat „grea", funcţionara a cerut să fie mutată, ceea ce s'a admis spre satisfacţia tuturor

Zborul peştilor

„Cocoşul sburător", un peşte din Marea Mediterană, iese din valuri, se ridică la o înălţime redusă şi străbate dând din aripele din faţă distanţe de 80 metri deasupra mării, pentru a dispare apoi din nou în elementul său, apa. Tot aşa peştele rândunică, deasemenea un excelent sburător, poate străbate cu vânt din spate, distanţe de 200 metri prin aer.

Record stenografic

Un anume Törnquist din Stockholm se poate numi cu drept cuvânt un fenomen stenografic. După numai un an şi jumătate de stenografiere a reuşit să iasă primul la un examen între cei mai buni stenografi profesionişti. Acum de curând a reputat un nou succes: a izbutit să transcrie în 803 ore Biblia de la prima până la ultima pagină. Pentru această muncă i-au trebuit 85 de peniţe şi 8 stilouri. Intreaga Biblie transcrisă stenografic a fost legată în patru volume mari. Totul este scris cu multă grijă şi constitue o capodoperă de caligrafie stenografică.

LACUL-MINUNE

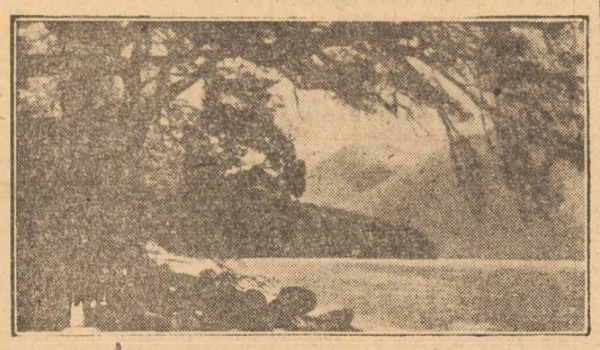

La o depărtare de 1700 kilometri de Buenos-Aires se găseşte renumitul parc naţional Nahuel-Huapi, situat la o altitudine de 2400 metri.

Acest minunat parc natural care are o întindere de 785 000 de hectare, cuprinde munţi lacuri, fluvii, râuri, căderi de apă, peşteri şi păduri, care întrec în frumuseţe tot ce se poate închipui. Cel mai frumos dintre lacurile sale e lacul Nahuel-Huapi, care în limba indiană înseamnă „Insula Tigrului". El e înconjurat de munţi încununaţi cu zăpezi eterne.

SCRISORI DIN ARDEAL

PREFACERI IN GÂNDIREA ARDEALULUI

Cine a urmărit cu atenţiune preocupările intelectuale din ultima vreme, a putut constata cu uşurinţă o serie de substanţiale prefaceri în gândirea Ardealului. Viziunea oamenilor asupra evoluţiei istorice devine tot mai cuprinzătoare, iar înţelegerea faţă de problemele şi realităţile româneşti înclină tot mai mult spre sesizarea lor aprofundată. Şi trebue să menţionăm chiar dela început, că modificările în gândirea oamenilor apar ca orientări spre forme noui de viaţă, în primul rând în cetatea universitară.

Nu de mult, d. prof. Ştefănescu-Goangă, directorul Institutului de psihologie experimentală, a vorbit despre necesitatea creării elitelor sociale. In aparenţă s'ar putea crede că este vorba numai de o substituire de termeni şi anume, ceeace se înţelegea până acum sub denumirea elitelor naţionale, a căpătat corectivul verbal de elite sociale. Ar fi însă cu totul greşit să credem că lucrurile se reduc la o schimbare de nomenclatură. Asistăm direct la o modificare de sens. Elitele sociale descrise de d. Ştefănescu-Goangă implică într'adevăr o selecţie reală a valorilor. Pentru recrutarea lor, d-sa prevede un criteriu ştiinţific, alegerea inteligenţelor din massa populaţiei şcolare, prin mijloacele laboratorului psihologic şi înzestrarea lor profesională în condiţiuni optime de cultură. Astfel, elitele sociale nu plutesc în noţiuni vagi şi definiţia este desbrăcată de orice caracter subiectiv sau confuz. Profesorul Goangă pleacă dela o concepţie obiectivă, aşezând valoarea omului pe un singur teren, controlabil, al aptitudinilor.

Mai recent, d. Dimitrie Todoran, conferenţiar universitar, a luat poziţie în problema educaţiei. D-sa consideră formula „educaţia naţiunei" un non sens, cuprinzând o contradicţie de termeni şi o gravă confuzie între subiectul şi obiectul educativ. După d-sa, naţiunea trebue să-şi fixeze promovarea şi desvoltarea culturii prin concursul liber consimţit al membrilor ce o compun. Numai astfel, fiecare poate participa la simfonia umanităţii, contribuind la reusita ansamblului. O naţiune purtătoare şi creatoare de cultură prin respectul desăvârşit al omului şi al existenţei sale spirituale, poate fi privită ca un factor şi un principiu educativ. Cu un cuvânt, d. Todoran înlătură orice desvoltare unilaterală şi exclusivă a unei forme de cultură. Variatele forme trebuesc armonizate într'un echilibru dinamic, salvând omul şi asigurându-i minimum de certitudine şi statornicie.

Dar se poate vorbi şi despre alte prefaceri. Imprejurările din ultimele luni au impus păturei noastre intelectuale un contact aproape forţat cu satul. Mediul rural a fost trăit de oraşeni, cu toate realităţile, iar cunoaşterea acestora a schimbat aproape fundamental judecata despre ţărani şi felul lor de viaţă. Dacă până acum a putut să existe o permanentă controversă între cei cari militau pentru diferite forme de existenţă ale satului, de aici înainte ideea de progres social a câştigat cei mai mulţi partizani. Lupta împotriva primitivismului a şi fost deschisă şi ridicarea mediului rural a căpătat într'adevăr conţinut. Lumea intelectuală şi-a dat seama mai mult decât oricând în ultimele trei decenii despre imperioasa nevoe de a împărtăşi satele cu bunurile civilizaţiei, echivalente oraşului.

Experienţa a demonstrat apoi cât mai multor minţi, că problema cadrului tehnic cu tot ceeace comportă el, se fixează ca una dintre cele mai importante preocupări. Inzestrarea şi competinţa tehnică, pretutindeni unde au funcţionat, au esit biruitoare şi s'au dovedit de un imens folos obştesc. Maşina şi omul priceput n'au întunecat nicăeri spiritul — cum se crede dintr'o prejudecată — ci, din contră, a ajutat oamenilor să se ridice şi să trăiască în condiţiuni optime.

Am putea vorbi şi despre alte transformări în gândirea Ardealului. Socotim însă suficientă schitarea celor de mai sus, cari găsesc o perfectă explicaţie în evoluţia provinciei noastre. Ardealul a ţinut întotdeauna să fie un factor al progresului şi să nu rămână în restanţă cu reformele menite a asigura acest progres. Astăzi el îşi familiarizează gândirea cu ceeace socoteste necesar de îndeplinit. Mâine contribuţia lui va fi din domeniul soluţiilor practice, obţinută prin sesizarea justă a realităţilor şi problemelor.

V. M.

INSEMNĂRI ARDELENE

UN SFAT PENTRU CONSTRUCŢIA LOCUINŢELOR

In ultimul număr din documentata revistă ardeleană „Observatorul economic şi social" d. Gheorghe Dimitriu se ocupă cu problema locuinţelor, sau mai bine zis, cum ar putea fi soluţionată această problemă. D-sa ne oferă un studiu de amplă informaţie, care are meritul de a stimula spiritul de asociere al oamenilor, spre deosebire de toate propunerile făcute până acum, lăsând grijile într'un mod foarte comod, în sarcina statului.

Astfel, d-sa arată că în multe ţări, necesitatea locuinţelor şi chiar a instituţiunilor publice, a fost acoperită prin iniţiativa cooperatistă. Prima grupă o formează cooperativele de muncă, unde membrii se asociază cu scopul de a construi clădiri, fie pentru uzul propriu, fie pentru stat sau comune, iar în a doua grupă se găsesc cooperativele de credit şi economii, cari achiziţionează terenuri şi clădiri pentru membrii lor.

In Anglia funcţionau în 1934 un număr de 325 societăţi, cu 35.651 membri, ale căror proprietăţi imobiliare se ridicau la valoarea de peste 13 milioane lire. In afară de aceste societăţi, mai existau în acelaş an cooperative de consum, interesate în operaţiuni de construcţii şi cari investiseră suma de 3 milioane lire pentru locuinţe pe seama membrilor. Un alt grup de cooperative engleze au construit, după primul război mondial, 2 milioane de mici locuinţe-apartamente pentru o singură familie.

Cifre impresionante sunt relatate din America, unde au luat fiinţă 10.920 cooperative cu 8 milioane membri şi cu un capital de 6 miliarde dolari.

In Suedia, 5 la sută din totalul locuinţelor dela oraşe, sunt construite de cooperative, iar la Stockholm, mai mult de 10 la sută din populaţie trăeşte deasemeni în case obţinute prin cooperaţie.

Cooperative de acelaş fel au luat fiinţă şi în Franţa, dând de lucru soldaţilor întorşi de pe front în 1918. La Lyon, cooperativa „L'Avenir" a luat o desvoltare atât de mare încât ei i s'a atribuit construirea celor mai multe instituţiuni publice.

In Turcia, pentru a se remedia lipsa de locuinţe, în noua capitală Ankara, aglomerată de funcţionari, societatea turcă de studii cooperatiste a alcătuit o cooperativă pentru case-grădini. Această cooperativă şi-a propus să construiască în 1937 un cartier cu 500 case, pe terenuri cumpărate dela municipalitate şi plătite în 10 anuităţi fără dobândă.

Toate datele de mai sus — firesţe prezentate mult mai amplu — sunt invocate de d. Dimitriu pentru a demonstra o soluţie practică în deslegarea crizei de locuinţe dela noi. In deosebi, d-sa caută să stimuleze pe funcţionari, îndemnându-i să se asocieze în cooperative pentru construcţii. D. Dimitriu apelează la funcţionari cu atât mai mult, cu cât în Ardeal, la Braşov, a existat o societate cooperativă de construcţi, cu organizaţiuni în oraşele Sibiu, Braşov şi Sighişoara.

Sfaturile autorului acestui preţios studiu bazate pe exemple sugestive din alte ţări, desigur, nu pot fi decât susţinute cu toată căldura. Să nu se uite, că în perioada postbelică, statul va avea atâtea sarcini încât cea mai activă iniţiativă pentru construcţii de locuinţe, va fi covârşită de mari dificultăţi. Este de prevăzut că problema va rămâne mai mult în grija societăţii, care trebue să se organizeze de pe acum în vederea refacerii oraşelor şi îndeosebi a cartierelor de mahala.

INFORMAŢIUNI

● D. general de corp de armată C. Sănătescu, preşedintele consiliului de miniştri, a prezidat Sâmbătă două consilii de miniştri, la care au participat toţi miniştrii. S'au luat în discuţie diferite probleme în legătură cu organizarea Statului, precum şi multe probleme la ordinea zilei.

● Ministerul Justiţiei pune în vedere funcţionarilor ... şi lor rămaşi la permanenţa Ministerului din Bu... au concedii şi nu învoiri, să se prezinte imediat la posturile lor. Contravenienţii vor fi greu sancţionaţi.

● D. Iuliu Maniu a prezidat în cursul după amiezei de Sâmbătă şedinţa delegaţiei partidului naţional-ţărănesc.

S'a discutat, printre altele, organizarea cadrelor partidului în întreaga ţară.

● Membrii tineretului naţional-liberal se vor prezenta imediat pentru instrucţiuni în str. Biserica Amzei Nr. 5 (Biblioteca Brătianu) între orele 17—20, tel. 40765.

◆ Deoarece clădirea clubului partidului naţional-liberal a fost grav avariată de bombardament, secretariatul general al partidului şi-a luat sediul în clădirea ziarului „Viitorul", strada Raimond Poincaré (fost Academiei) tel. 5.87.79 şi 3.79.12.

BISERICEŞTI

◆ Privigherile zilnice organizate de „Aşezământul Sfintei Fecioare Maria" pentru biruinţa şi ocrotirea ţării vor urma zilnic până la 8 Septembrie în biserica „Scaune" (str. Scaune 2, prin bul. Domniţei piaţa C. A. Rosetti).

Privigherile încep la ora 16 precis.

A APĂRUT! A APĂRUT!

în numărul 35 al minunatei reviste

UNIVERSUL COPIILO

o nouă poveste, scrisă pentru copii şi tineret de MARIA SOREL

„Frumuşel cu steaua'n frunte"

Cereţi „UNIVERSUL COPIILOR" nr. 35 din 23 Aug. 1944

— 16 pagini în culori — 20 lei —

REFUGIAŢI CĂUTAŢI DE-AI LOR

— Sold. Bădiliţă Ioan, dintr'un centru de instrucţie inf. îşi caută, naşul, Dumitru Dorobisetri, funcţionar la fondul bisericesc ortodox, pădurea Voivodeasa, com. Oronicul-de-Sus (Rădăuţi), refugiat.

— Elena Siminiuc Victoria, refugiată din Ciudei (Storojinet), îşi caută tatăl serg. Siminiuc Lazăr, dintr'un batalion administrativ.

— Elevul Radu Tifescu, din cl. VIII-a a liceului „Petru Rareş" din P. Neamţ, îşi anunţă rudele că s'a refugiat în com. Blandiana (Alba)

⊢ Sold. Covaliuc Gh., din spitalul militar Constanţa, îşi caută soţia, Alexandra, copiii şi fratele, Petre Covaliuc, din com. Micşunesti (Hotin).

— Cine ştie ceva despre fam. Tetins Iulian, refugiată din Edineţa (Hotin), e rugat a anunţa pe d-na Alexandra Grimalschi, din Curtea de Argeş, str. Cuza Vodă 28.

— Cine ştie unde s'a refugiat d-na Veronica Bondaru, din Comăneşti (Suceava), împreună cu copiii ei, Modesta şi Dragoş este rugat să înştiinţeze pe fata ei, eleva Bondaru Virginia, stabilită în Brezoi (Vâlcea), la d-na Priboianu.

— Munteanu Const., dela magazia E. T. P. Craiova, caută pe fratele său, Munteanu Petre, ref. din Salcia (Botoşani), pe Marta Clodnischi, ref. din Fălticeni şi pe Jana Istrati, ref. din Botoşani.

— Jand. frt. Badole Serafim, înapoiat dela Odesa, azi aflător în com. Cernica (Ilfov), caută pe Ioan Martinescu, notarul com. Marginea (Bucovina), stabilit în Bucureşti.

— Fam. Nic. Goncearuc, ref. din com. Corjeuţi (Hotin) la ferma statului din com. Lita (Teleorman), îşi caută rudele.

— Jenita Moraru, ref. din com. Durneşti, satul Borsăneşti (Botoşani) în com. Serghes (Bihor), la plot. Rinder Vasile, caută pe serg. major Moraru Ioan, din legiunea de jandarmi Bălţi.

— Gheorghe Ostafi, refugiat cu liceul comercial de băeţi din Roşca (Cernăuţi) la şcoala primară n-rul 1 Strehaia (Mehedinţi), îşi caută soţia Veronica şi copiii.

— Cine cunoaste pe d-ra Eliza Armănaşu, refugiată cu mama şi fratele din Dorohoi, e rugat să anunţe pe plot. major Gh. Moisa, dela C. T. Dorohoi.

— Otto Blaha, ref. din Botoşani, îşi anunţă fraţii că se află stabilit în Curtea de Argeş, str. Elena Cuza 5.

— T. Palade, evacuat cu ad-ţia financiară Dorohoi, la ad-ţia financiară Timiş-Torontal, la percepţia din com. Gătaia, roagă pe sotia sa Padaschiva T. Palade, refugiată din Dorohoi, să vină la el.

— Serg Florescu Constantin, din bat. 101 vânători munte, comp I, îşi caută soţia, anume Manţa Florescu cu cei sase copii, refugiati din satul Conteşti, com. Valea-Seacă, plasa Paşcani, jud. Baia.

— Rogozneac Ioan, refugiat din jud Cernăuţi si stabilit în com. Curcani, jud. Ilfov, roagă rudele si cunoscuţii să-l anunţe unde se află tatăl sau fratele său, refugiaţi din Noua Suliţă, jud. Hotin.

— Cei cari cunosc familia Dimitrie si Eleonora Băncescu, refugiată din Siret (Bucovina), sunt rugaţi să anunţe pe sora de ocrotire Ghetici Aurelia, refugiată din Iaşi şi stabilită în com. Tălmaciu, jud. Sibiu.

— Sold. Ene Nicolae, din reg. 16 inf. comp 216, îşi caută rudele, evacuate din com. Ghizdita, jud. Soroca.

— Cine ştie ceva despre familia Dumitru Ciobanu, refugiată din jud. Botoşani, este rugat să comunice lui Ciobanu D. Dumitru, subcentrul Călugăreni-Băbiciu, jud. Romanaţi.

— Cap sanitar Tenchiu Pintilie, din reg. 7 vânători, bot. I. îsi caută rudele cu numele de: împegat C. F. R Tenchiu Grigore, Bucătaru Ion, agent sanitar spital central Bălţi.

— D-na Maria V. Hamburdă, refugiată din com Stulpicani, jud. Câmpulung (Bucovina), caută pe d-na Aspesia Bordeianu, refugiată din Săveni, jud. Dorohoi şi o roagă să-i comunice adresa tot prin „Universul".

—Tincuţa I. Damaschin, zisă şi Pintilie I. Murariu, născută în satul Stăuti, com. Mihăileni, jud. Dorohoi, refugiată la of. P. T. T. Braşov, centrul cartarea simplă, anunţă rudele sale, Pintilie I Murariu, Elena, Domnica, Floarea şi Pochita, etc. că este sănătoasă şi-i roagă să-i scrie.

— Sold. Ciubotaru Teodor, din reg. 8 graniceri P S. comp. 4-a armament greu, îşi caută rudele, refugiate din jud. Botoşani.

— Jand. serg. Cazacu Constantin, fost la legiunea jandarmi Odessa, evacuat la batal 5, comp. 5 jandarmi, com. Tanganul (Ilfov) roagă pe cei ce ştiu să-i comunice unde se află Elena Constantin Cazacu, refugiată cu doi copii din com. Cristesti, jud. Botoşani.

— Frt. Stefăroi Victor, din plot I jandarmi pază, com. Comănesti, jud Bacău, îsi caută rudele, refugiate din Bucovina.

— D-na Eliza col. Iacubent, evacuată din Botoşani este căutată de d. ing Gh. Caraças, com Valea Voevozilor, jud. Dâmboviţa.

— Preotul Ioan Simionescu, refugiat din Moreani, jud Dorohoi, anunţă pe socrul său şi celelalte rude că se află împreună cu copii în com. Cândeşti-Vale, jud. Dâmboviţa.

— Serg. T. R. Secrieru Ion, of. post. militar 5242, îsi cată rudele, refugiate din com. Burla, jud. Rădăuţi.

— Cap. Hrajău Teodor, din comp. II politie, of. post. militar 3634, îsi caută familia evacuată din com. Flămânzi, jud. Botoşani

— Sold. Dumitrasciuc Ion, din comandamentul M. U. of. postal 5242 plot. circulaţie, caută pe frt. Dumitrasciuc Mihai, din regt. 2 art. moto, evacuat din Botoşani.

— Sold. Enciuc Mihai, aflat în spitalul Z. I. 129 Timisoara, caută pe părintele său Vasile Enciuc, şi pe soţia sa Justin Enciuc, şi pe fratii săi Ioan si Dumitru Enciuc, refugiaţi din com Boian, jud. Cernăuţi.

— Sold. Lototchi Stanislau, din regt. pionieri aeronautică, caută pe d-ra Movcaniuc Antonina, refugiată din com Rohozna, jud. Cernăuţi

— D-na Aurelia Constantinescu, căsătorită Pop, soră de ocrotire la dispensarul medical Ocnele-Mari (Vâlcea), caută pe d-na Zenobia Lazăr, căsătorită Chiriac, soră de ocrotire, refugiată din Cernăuţi şi o roagă să-i scrie.

— Cine ştie unde se află familia Teodor Roşca, refugiată din com. Lozna (Dorohoi), este rugat să anunte familia Ilie Popa, la Ocnele Mari, of. postal R. Vâlcea.

D-ra Eugenia T. Sfichi, din Hănţesti-Călugăreni, judetul Dorohoi, caută pe d. Aurel Teodor, subofiter jandarm, refugiat din judetul Orhei, şi-l roagă să-i scrie la Jean Constantinescu Ocnele-Mari-Ocnita judetul Vâlcea, unde se află şi familia Gheorghe Cordoneanu, refugiată din Burdujeni-Suceava.

D. Voicihoschi Iosef si Mazilu Silvia, refugiată din Câmpul Lung-Bucovina, caută pe d. Smok Frant si Grabovetka Ana, din Bucureşti, Calea Griviţei nr. 316, şi-i roagă să le scrie pe adresa d-lui Nisipeanu, funcţionar la penitenciarul Ocnele Mari-Vâlcea.

— Familia Gheorghe Cordoneanu, refugiată din Burdujeni-Suceava, caută familia Sfichi din comuna Hănţesti-Dorohoi şi pe d-na doctor Maria Dârja, din Suceava, şi-i roagă să le scrie pe adresa d-lui Jean Constantinescu din Ocniţa-Vâlcea, unde locuesc în prezent.

— Doamna Bour Valentina, refugiată din Ismail, la Ocnele Mari-Vâlcea, vila preotului Antonescu, roagă pe cei cari ştiu ceva despre d. Vasile Bour şi fiica sa d-şoara Ada Bour, cari au locuit în Bucureşti pe Bulevardul Mărăşti, nr. 10, să-i comunice la adresa de mai sus.

— Elevul Andrei Emil, din cl. III liceul industrial de băeţi din Iaşi, evacuat în com. Sălătruc, jud. Argeş, roagă pe colegi să-i scrie la adresa de mai sus.

— Fam. Gh. Cozma, evacuată din com. Răuşani (Botoşani), este căutată de fam. Th. Andrei, stabilită în com. Sălătruc, jud. Argeş.

— Soţia Plutonierului sanitar Gicu C. Miroiu din Vânători Munte, roagă pe superiorii şi camarazii cari l-au cunoscut să-i comunice pe adresa Polixenia Gh. Miroiu com. Comăneşti jud. Bacău ce ştiu de situaţia soţului ei.

⊢ Serg. Dumbravă P. Nicu, dintr'un detaşament de inf., comp. 8-a, of. p. m. 3975, îşi caută părinţii, Petre şi Arghira Dumbravă, evacuaţi din com. Vadul Niguleseî (Câmpulung-Bucovina); pe brigadierul Seulean Gh. şi primarul Buzilă Vasile, din aceeaşi comună, precum şi pe Victor Popovici şi Ioan Târlă, primarul com. Dorotea (Câmpulung-Bucovina).

— Jand. serg. maj. Mihu Vasile, fost în serviciul la legiunea de jandarmi Odessa, iar azi la legiunea de jandarmi mobilă Ploeşti, îsi caută părinţii şi fraţii refugiaţi din Curleni (Orhei).

— Jand. serg. Creangă Const., dintr'o comp de poliţie, of p. m. 3975, îsi caută soţia şi pe Ioan I. Creangă, fost primar, refugiat din Deleni (Botoşani)

— Sold. Zubcă Ioan, dintr'un reg. de art. P. S. bat. 1-a, îşi caută părinţii, Zaharia şi Elena Zubcă şi soţia, Fanida Zubcă, născută Grem, refugiaţi din com. Dereni (Orhei).

— Cap. Chirilă H. Dumitru, dintr'un reg. inf., comp. 6-a, of. p m. 3803, îşi caută fratele, Chirilă H. Ioan controlor la inspecţia 7-a din gara Iaşi.

MÂNĂSTIREA PREDEAL

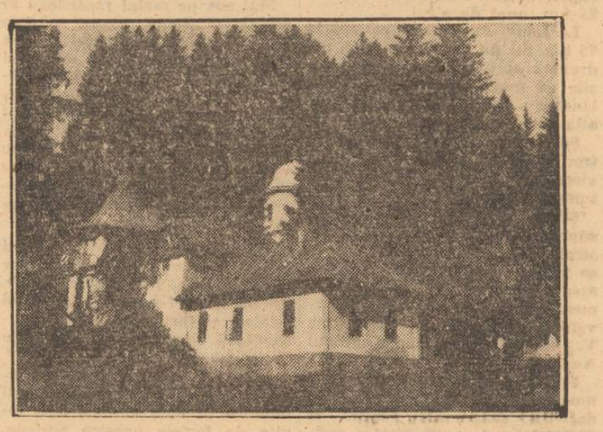

Predealul este singurul oraş fără biserică. Din ce cauză? Pentrucă, deşi Statul i-a destinat de mult un teren în acest scop şi deşi există un fond de câteva milioane, nu s'a căzut încă de acord în privinţa dimensiunilor şi a locului unde ar urma să se ridice sfântul lăcaş. Din fericire, Patriarhia a intervenit de curând cu dispoziţii de natură să înlăture, în sfârşit, o lipsă cu totul nepotrivită şi dăunătoare în orice localitate, şi cu atât mai vârtos în una dintre cele mai frumoase şi mai vizitate staţii climatice şi sportive din ţara noastră.

Locuitorii şi vilegiaturistii din ce în ce mai numeroşi în tot cursul anului, îşi fac rugăciunile la Sf. Mănăstire, aşezată însă la doi chilometri de centru, acolo de unde se desprinde artera ce leagă şoseaua naţională cu Râşnovul, şerpuind printr'un ţinut de un rar pitoresc. Alcătuită din două bisericute, una mai spăţioasă, cealaltă mai mică, se datoreşte iniţiativei, silinţelor şi jertfelor perindate de-alungul a două veacuri, în care se întâlnesc numele: Ieromonahul Ioniche în 1744, starеţul Ghenadie, în 1827, starеţul Ghermano din 1842, marele Ban Alexandru Filipescu şi Logofătul Mihail Filipescu în 1844, staretii din vremuri mai noui, Serafim Georgescu, Antonie Năescu, Miron Rotaru. Arsă de Turci în 1788, reclădită în 1819, înzestrată cu o clopotniţă în 1827, păgubită în 1864 prin secularizarea muntelui Clăbucetul, Taurului şi a moşiei Jobolia, danii ale celor doi Filipeşti, poditită de stricăciunile cutremurului din 1940 sf. mănăstire, cu hramul Naşterea Maicii Domnului s'a resimtit şi se resimte încă de nevoi. Intru împlinirea a cât mai multe din ele, se străduesţe de doi ani starеţul Veleriu Neculăeasu, arhimandrit tânăr, harnic, sprijinit în însufleţirea şi rodnicia sforţărilor sale de autorităţile eclesiastice şi laice, prin contribuţiuni în bani, materiale, icoane, vestminte şi obiecte bisericeşti, din partea multor notabilităţi din Capitală şi din provincie, întreprinderi industriale şi comerciale din susul văii Prahovei, localnici şi vizitatori.

Intr'un răstimp atât de scurt, înfăţişarea interioară şi exterioară a ambelor lăcaşuri de închinăciune, unde oficiază şi preoţii destinaţi viitoarei Biserici, s'a îmbunătăţit în chip simţitor, iar cadrul lor admirabil, de brazi şi pajişte, oferă o privelişte dintre cele mai atrăgătoare. In Cartea de aur a sf mănăstiri se pot citi nenumărate aprecieri, pe cât de măgulitoare pe atât de îndreptăţite, semnate de diferiţi înalti demnitari, intelectuali cu vază, personalităţi din toate profesiunile, cu privire la acest aşezământ religios, cărula — e drept să se recunoască — ministerul cultelor şi Comisiunea Monumentelor istorice îi consacră atenţiunea cuvenită. Restaurarea picturei fresce în biserica mică, de către artistul Costache Năchescu, noile strane sculptate, lucrate în Alba-Iulia, pictura pantrocratorului dela cupola ei, construită din nou, repararea raclelă a catapeteazmei, a pridvorului — în stilul epocei sale originare — sobe de teracotă, mozaic, împrejmuiri de beton la biserica mare, iată lucrări realizate în 1943 şi 1944, în timp de mari greutăţi şi aspre îngrijorări. Sunt în lucru şi în proect alte înfăptuiri pentru consolidarea construcţiunilor pentru completarea lacunelor existente, pentru desăvârşirea cărora nu lipsesc nici stăruinţele stăreţiei, nici sprijinul oficial, nici contribuţiunea enoriaşilor.

M. M.

DE PRIN ALTE VREMI

„DESCHIDE-VOI GURA MEA ŞI VOI POVESTI LUCRURI GUSTOASE"

Este vorba de începutul secolului al XVIII-lea. Atunci ca şi astăzi era obiceiul ca înaintea mesei să se servească o mică gustare ca oricare „să-şi prinză inima cu un ciocan de rachiu şi cu ceva mezelicuri".

Deschiderea poftei de mâncare, pe acele timpuri, se făcea printr'un mic mezelic care era alcătuit din 8, 10. 12 feluri de gustări după care se trecea la mâncarea propriu zis ce curgea ca un adevărat izvor.

Ionescu-Gion, în Istoria Bucureştilor scrie că Dapontes cânta pe modul liric mâncările şi băuturile de la Bucureşti. Lirismul său îl începea aşa: „Deschide-voi gura mea şi voi povesti lucruri gustoase". Apoi începea a proslăvi vutcele de Dantzig şi de Vlaho-Bogdania, merele de Moldova, vişinile de Valahia caşcavalurile de Vlahia, cegele şi morunul de Dunăre, Caimacurile de Valahia şi altele.

Se mânca pe atunci cu multă plăcere carnea de oaie. Această constatare se poate trage chiar şi din versurile poporane care grăesc astfel despre mâncarea gătită cu carne de oaie:

„Ii bună carnea de oaiă.
Mămăliga din pârnaiă
Si picior de oaiă laiă".

După mâncarea de oaie, probabil din cauza seului, nu se obişnuia băutura nebetivă, probabil ca să nu producă greaţă mesenilor. Tot poezia poporană recomandă ce trebue să se bea dând această reţetă pentru mâncare şi băutură:

„Voi să daţi pentru mân...
O micară de frigare.
Pastramă de jerpeleală.
O butlagă de rachiu
Si vreo cinci oca de vin.
Ca să fie de gustare
Pân'o veni prânzul mare".

Dela gustare, cei mai cu stare, se porneau pe mâncare care se transforma într'o prelungită petrecere. Nu toate clasele sociale petreceau sau mâncau la fel, o mică parte din bucureşteni „obrazele scăpătate" mâncau în loc de mâncări cu carne de vită, peşte dar şi din acela numai: ştiucă, păstruga, caracuda galbenă şi peştele mărunţel.

Scăpătatele obraze bucureştene nu puteau deci să-şi permită luxul de a lua un mezelic înaintea prânzului, alcătuit din 8, 10, 12 feluri de gustări, totuşi, nu se poate spune că şi ei nu-şi aveau aperitivul lor, căci aceeaşi poezie poporană spune despre „oricare" că pe lângă mâncare

„A băut vin hermeziu
Ori ravac sau baş-rachiu".

GEORGE DINCA

Mica Publicitate

este romanul cunoscutului scriitor şi autor dramatic

Tudor Muşatescu

apărut în EDITURA „UN